

HETI SZEMLE

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI HETILAP.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:
 Egy évre — — — — — 6 korona — fillér
 Félévre — — — — — 3 " —
 Negyedévre — — — — — 1 " 50 "
 Tanítóknak és kézműiparosoknak egy évre 4 korona
 Egyes szám ára 20 fillér.

Felelős szerkesztő
BÁTHORY ENDRE.

A lap kiadója:
 A „PÁZMÁNY-SAJTÓ”

A szerkesztőséget és kiadóhivatalt illető össze-
 küldemények, pénzek, hirdetések stb. a „Pázmány
 sajtó” címére küldendők, (Iskolaköz 3. sz.)

Hirdetések jutányos árban vételnek fel.

Nyitási sora 40 fillér.

A lap megjelenik minden szerdán.

Paktálások.

Folyik a munka minden oldal-
 ról, hogy a nemzeti ellenállást mi-
 képen lehetne letörni. Maszlagnak
 odavetették az általános szavazati
 jog behozatalát, abban a hiszemben,
 hogy ezen összekapnak a koalíciós
 pártok, s széthullanak az egyesült
 erők. Fel van uszítva a nemzetközi
 szocialdemokratapárt, hogy lármázza
 fel az utcákat, s ő keltsen hangul-
 latot a kormány akciója mellett.
 Most azt olvassuk a fővárosi lapok-
 ban, hogy Ő felsége születésnapja
 alkalmából amnestiát kapnak a po-
 litikai bűnösök. Haladnak tehát a
 megkezdett uton. Kik azok a poli-
 tikai bűnösök? A proletár had, kik
 királysértés és más ehhez hasonló
 ezimeken lettek elítélve. Ama sep-
 redékei tehát a társadalomnak, kik
 a törvényes rend felforgatására, a
 nemzetközi munkás forradalom meg-
 teremtetésére használták fel szájukat
 és pennájukat, mignem a büntető
 igazságszolgáltatás rájuk nem tette
 a kezét. Most ezek az alakok ismét
 a szabad levegőre kerülnek, mert a

szocialdemokrata párt a kormány
 szolgálatába szegődött. Megindul
 tehát a hajsza az utcákon és szeny-
 nyes sajtójukban a koalíció ellen,
 hogy fellármázzák a békés munkás-
 osztályt, mintha az egyesült ellen-
 zéki pártok állanának utjában az ő
 régi vágyaik teljesülésének.

Hogy kik az ugynevezett szo-
 cialdemokrata párt vezetői, azt az
 országban mindenki tudja, hazátlan
 zsidósuhanczok, akiknek korántsem
 fáj a fejük attól, hogy a munkás
 nép érdekeinek legyenek szószólói,
 hanem üzleti szempontból nagyon
 jól jövedelmezőnek bizonyult ez a
 czéger, meghuzódnak tehát alatta,
 míg maga a nép fel nem ismeri őket
 és sujtó itéletével el nem porolja
 érdemök szerint.

Aknamunkájok azonban már
 csak itt ott, a tudatlanabb elemnél
 talál talajra. A józan magyar nép
 nem ül fel nekik, legfellegb meg-
 mosolyogja mondókáikat, s megve-
 téssel fordul el attól a szennytól, mely
 körükből kiárad. Ettől az akciótól
 tehát vajmi keveset lehet a koali-

ciónak tartani, sőt még jobban meg-
 erősíti a nemzet egységét, midőn
 látjuk, hogy a legpiszkosabb fegy-
 vert viszi a kormány harcába, és
 szegzi szembe a nemzet jogaiért és
 alkotmányáért küzdő hazafiak meg-
 bonthatatlan falanxának.

A második jelenség a nemzeti-
 ségek bolygatása. Ők kritikus idő-
 ben mindig ellenségei voltak a ma-
 gyarnak, nem gondolva meg, hogy
 ennek a fajnak bukásával rájuk is
 ugyanazt a vizeslepedőt teríti majd
 az osztrák jutalom gyanánt, mely
 nekünk büntetésből jutna ki. Igaz,
 ők a maguk javát soha sem értették
 meg, nem tudták felfogni teljesen.
 Hiszen maga a nép nyugodt, de
 izgatónak részint vak szenvedélytől
 vezetve, részint megvesztegettetve
 mindent elkövetnek, hogy a népben
 is felkorbácsolják azt az engesztel-
 hetetlen gyűlöletet, melylyel az ő
 szívök van eltelve a magyarság
 iránt.

Ime tehát a proletárok és a nem-
 zetiségek vannak ráusztva nemzeti
 kívánalmainkra. Régi nóta ez, de

Levél Janó barátomnak.

— Ujlaki —

Ha majd felénk visz el utad, fiam,
 S betérni hozzánk te mégis rest leszesz,
 Irok reád oly görbe verset én,
 Hogy a nyakad szegi majd néked ez.

Mert oly darab közös kenyér után
 Elvárhatom, hogy nem felejthetel!
 Annyi közös nyomor, vigság nyomán
 Marad tied s enyém a volt kebel.

Eljössz? Meglásd pohárjaink között
 Mily édes lesz a közös régi múlt,
 Amelyet ha kellett deríteni
 Egyikünk a másikunktól tanult...

Emlékszel-e kódos szüretünkre...?
 Még érzem a piskóta illalat
 A méta, zajtalan sétán, midőn
 Köpenyt „fázom“-ra pinceillat ad.

Tiltott gyümölcs (de ártatlan) be jó
 Is volt, ha néha rákapánk!
 Nedű, gyümölcs! névnapokon pedig
 Diótorta, meg a jó „drága“ fánk!

Komoly percek között pedig monnyi
 Sok jó tanács beszéd, vigasztalás!!

“Örökpipa” mellett ha „folyt” a pere;
 S mily édes volt reá a tanulás!!

... Kinőtt a fa, amelynek sarja lott
 Pásztorsipunk az élet utain...
 Te ott, én it. tilinkozom vele:
 Szünik a kin gyógyító hangjain.

A szentkeresztnek pásztorsipja ez.
 A hit hatalmát fennen hirdető,
 Honnan vigaszt remél a szívbeteg,
 Eryhületet a földi szenvedő.

E pásztorsip mienk: tied s enyém!
 Becsülni azt együtt tanulta meg
 Szived s szívem... De szól a kis harang...
 Litánia... fiam! Isten veled!!

Karid.

A jó anya halála.

Este volt. A leszálló napnak utolsó su-
 garai kétesen szűrődtek át az erdő fainak
 levelein, ahol minden oly nyugalmas és
 csendes volt. A madarak esőrének a kopo-
 gása a fenyőtörzseken, az állatok moszato-
 lása, amint járnak, legelésznek; a madarak
 édes búgása és éneke. igazán lágy és szo-

katlan harmóniával töltik el az erdőt. Így
 nézett ki az erdő e néma csöndben és én
 gondtalanul járva, gyönyörködtem a termé-
 szet ezen fönséges szépségében. De ime!
 hirtelen támadt viharunk zúgása zavarta meg
 mesés élvezetemet, csak azért, hogy meg-
 élénkítse e magánosságot, tovarazza a lebegő
 testeket, hogy összezilálja a fehér, zöld és
 rózsaszínű tárgyakat, hogy összezavarjon
 minden színt; egyesítsen minden zajt: egy-
 szóval, hogy e rengetegnek mélyéből oly
 csodás jeleneteket hozzon föl, amelyeket
 csak élvezni és szemlélni lehet, de leírni
 nem! Oly erővel dühöngött a vihar, hogy
 kénytelen voltam az erdő szélén levő kis
 házikó lakóinál magamnak szállást kérni.

* * *

Homályos gyertyafény volt vezetőm. Sze-
 rencsésen elértem a kis lakóházat. A szülő-
 kon kívül még négy tagból állott e jámbor,
 istenfélő család. Valóban küzdelem volt szá-
 mukra az élet; de talán e küzdelem árán
 jutottak Isten igaz szeretetéhez, mert Isten-

FERENCZ JÓZSEF KESERŰVIZ

AZ EGYEDÜL ELISMERT KELLEMES IZŰ TERMÉSZETES HASHAJTÓSZER.

annál elszomorítóbb, hogy folyton ismétlődik. Évszázadokba visszanyúló bécsi taktika, mely azonban mindig meghiusult a magyar nemzet összetartásán. Ha nem vált be számtalan esetben, nem fog beválni most sem. A magyarság nem csügged, sőt annál nagyobb megvetéssel fordul el a régi rendszer alakjaitól, mert látja, hogy ezek már mindenre képesek, készek kijátszani azt az ütőkártyát is, melyhez annyi szenny tapadt a multban, hogy láttára undorral van eltelve minden jó hazafi.

Ez a két ütőkártya tehát olyan trömf, amelylyel legbiztosabban vesz-tik el a játszmat, akik belehelyezték minden bizalmukat.

Városi közgyűlés.

Törvényhatósági bizottságunk Pap Géza polgármester elnöklése mellett tegnapelőtt délután tartotta meg augusztus havi rendes közgyűlését. A tárgysorozatba dr. Kelemen Samu országgy. képviselőnek egy interpellációja volt felvéve, melyben a nemzeti küzdelem kérdésében hozott közgyűlési határozat végrehajtása felől kért felvilágosítást. Az interpellációt közölték a helyi lapok, így magyarázható meg az a nagy érdeklődés, melylyel a nagyszámú összesereglett bizottsági tagok várták a gyűlés megnyitását. Lesz melege a tanácsnak meg a polgármesternek, — hangzott itt is, ott is a közgyűlési teremben. Árulás, okirathamisítás, amit tettek. Szenvedélyes, izgatott hangú vita támadt az interpelláció kapcsán s mindez azért történt, mert az volt a hír, hogy a tanács a nemzeti ellenállás tárgyában hozott egyhangú közgyűlési határozatot egyoldaluan és önkényesen megváltoztatta, azt végre nem hajja s azzal egészen más intézkedéseket foganatosít.

Részletes tudósításunkat a következőkben adjuk:

A hitelesítő küldöttség megválasztása után Kőrösmezei főjegyző felolvasta a polgármesteri jelentést, melyből kiemeljük a következőket:

A közvilágítási művek berendezésére szükséges gépek, eszközök megrendelését a tanács a pályanyertes Magyar Siemens és Schukkert részvénytársaságnál megrendelte s a házilag előállítandó felépítmények vállalatra adása iránt a versenytárgyalást kiírta.

Az elhagyott gyermekek védelmének rendezése alkalmával Nagyszőlősen állami gyermekmenhely állítottott fel s városunkat mint fióktelepet s nagyszőlősi menhely mellé osztották be. Ezen viszás állapoton a tanács úgy szándékozik segíteni, hogy egy állami gyermekmenhelynek városunkban leendő felállítása iránt illetékes helyen a kezdeményező lépéseket megteszi. Teszi ezt azért is, mert a gyermekmenhelyek országos felügyelője közelebb 100—150 gyermeknek s tápláló anyjuknak városunkban leendő elhelyezését vette tervbe, hogy az anyák itt ipari foglalkozáshoz s keresetforráshoz jussanak.

A jelentés elfogadása után Farkas Antal bizottsági tag a polgármesternek tudomására adja, hogy a vesúti nevelő- és táptintézet ipari munkálatainál a helybeli iparosokat mellőzték és a munkákat idegen iparosokkal végeztették. Ez kijátszása a szerződésnek, melyben világosan ki volt kötve, hogy a munkálatokat csak idevaló iparosok végezhetik. Felhívja a polgármestert, hogy hasonló eseteket igyekezzék meggátolni s gondoskodjék arról, hogy más alkalmakkor az árlejtésről a helybeli iparososztály kellő időben tudomást szerezzen s a szükséges mintákat is megtekinthesse.

A polgármester ez ügyben a legközelebbi közgyűlésen nyilatkozni fog.

Most következő Kelemen Samu dr interpellációja, amely így szól:

„Interpelláció Pap Géza polgármesterhez és a városi tanács összes tagjaihoz.

Szatmár város törvényhatósága 1905. július 10.-én tartott közgyűlésén a nemzeti ellenállás szempontjából egyhangú határozatot hozott. E határozatot Szatmár város tanácsa és a polgármester egyoldalú és önkényes változtatásokat tett, magát a határozatot pedig végre nem hajja és azzal ellentétes intézkedéseket foganatosít. Mivel indokolja a tanács és a polgármester ezt az eljárását és súlyos tiszteletlenséget a közgyűlés határozatával szemben.“

Az interpelláció megindokolásában Kelemen előadja, hogy határozat ellenére a tanács a közadókat beszállította, a közgyűlés jegyzőkönyvében olyan záradékot alkalmazott, melyet a közgyűlés szóvá sem tett; továbbá a Bihar-féle rendeletet a főkapitányi hivatal által végrehajta s azt e hó 9-én a csendőrlaktanyán kifüggesztette. A közgyűlés határozatát úgy kellett volna végrehajtani, amint azt meghozta. A tanács eljárásában a hatalommal való kezérekodást látja, melyet elítél. A nagy nemzeti küzdelem kivívása harcában a polgármester arra vállalkozik, hogy a kormány akaratát végrehajja.

Pap Géza polgármester tiltakozott az ellen, mintha a kormány bizalmasa, akaratának végrehajtója volna. Lehetett volna az is, de nem fogadta el.

Elismeri, hogy tévedés esuzott be a közgyűlés jegyzőkönyvébe, de a hazafiatlanságnak gyanuját a tisztikarról elhárítja. Ne legyünk igazságtalanok, a hazafiságot ne vegyük privilégiumnak. A hozott határozattal a tanács és tisztikar szolidaritást vállalt s legyen meggyőződve a közgyűlés, minden abszolutisztikus intézkedésnek ellene foglenni a tisztikar.

be vetett őszinte bizalmuk volt minden vizsgálásuk és reményük. És e bizalom olyan nagy volt, hogy úgy látszott, mintha feledtette volna velök azt a bajt, amelynek belépésekor szemtanúja voltam. Ott feküdt egy jó édes anya, a családnak hű őrzője, szenvedésektől körülvéve; akik örömmel hallgatták intő szavait, mert látták, hogy él és nem sejtették a bekövetkező veszélyt. Imel egyszer csak néma esend lön és a gyermekek kezeiket tördelve, könnyes szemekkel lesték édes anyuknak sóhajlásait, akiről úgy látszott, mintha ezen szendergésében már a halál gyermeke lett volna. Azonban az ég ismét megkegyelmezett! Az édes anya szemei megnyitak, amelyekből a köny is fölszáradt a halál nehéz tusájában és a kissé hamvadt szemekben fölesillant egy utolsó édes mosoly, amely biztatón tekintett körülállóra, akik önzetlen szeretettel ölelték és ápolták. A ráncos, reszkető kéz hívólag terjedt szerető férje felé e szavak kíséretében: „Sokat éltem már, sok nap zúdult (tódult) már fejem fölé, a sok tél megszünt és e hosszú élet után, amelyen csak küzdelem volt osztályrészem, örömmel halok meg édes lesz nyugalmam a sir mélyén,

mert tudom, hogy vállainkra vett közös munkát, igazi keresztény szellemben a jó Istenért hűen bevégeztem.“

Hangos zokogás, sűrű könnyhullatás volt kísérelje e pár szónak, amelyet az édes anya gyöngéd szava némitott el, amelyeket gyermekeihez intézett: „Én voltam életben mindenetek. Vérem, szívem, életem és szeretetem a tietek, volt! Szeretettel ölelgettelek és igazi gyöngédséggel neveltelek. Az élet ünnepélyes óráiban fönséges mozdulattal karjaimba fogtalak és Istenhez emeltelek benneteket. Megtanítottalak hinni, reményleni és szeretni az egyedül igaz Istenben és megismerttettem veletek azt a vallást, amelyben mindez föltalálható; megtanítottalak azon vallásra, amely itt e rengetegben az élet minden nélkülözésének közepette, ezernyi vigasz adományával tölti el a szegény lelkeket; azon vallásra, amely hatalmát a szenvedélyek kiáradt folyamának ellenszegzi és egyedül képes legyőzni azokat.“ Ezek utolsó szavaim hozzátok édes gyermekeim; csak még arra kérlek végórám előtt, hogy a szivetekbe csepegtetett egészséges elveket hűen őrizzék még és akkor boldogok lesztek!

Most a szó elakadt ajkán, kihamvadt szemei könnyeikkel áztatták hervadt arcát, mint két, a föld mélységes éjében rejlő forrás, amelyek csupán a sziklák között előszívárogyva, csöppek által árulják el létezésüket. Ismét elszenderült. Nemsokára örömmel nyitá, de már utoljára, beszédre ajkait: „Sok szépet láttam odafönn, amit elbeszélni nem lehet; legyetek jók és istenfélők, s ti is meglátjátok. Isten veletek!“

Ajka lezáródtak, szemei lecsukódtak, teste mindinkább hűlni kezdett; de arcán látható volt az a mennyei fény és dicsőség, amely közt e jó anya lelke Teremtőjéhez visszatért.

Ezután igazi szent kegyelettel egy deszkavatalra helyezte a jámbor család a drága holttestet és az éjnek királynője, a hold is odakölesönözte halovány fáklyáját e szomorú virrasztáshoz; a hold fölkel az éj közepén és sirni jött társnője koporsójához. Nemsokára közölte az erdővel is a néma búnak azt a nagy titkát, amelyet annyira szeret a vén fenyőnek elregélni. Másnap keresztény kegyelettel adták át a drága testet az anyaföldnek és nem szüntek meg nap-nap

Könyvkereskedésem Antiquár-osztályában a magyar és küllrodalom újabb és jelesebb termékei meg-
leptő olcsó árban kaphatók,

FIGYELEM! **FIGYELEM!**
Uj bekötéssel ellátott — valamint mindenféle papír-, író-, rajz- és festőszerek, a lehető legolcsóbban kaphatók
használt tan- és segédkönyvek **WEISZ IZSÁK**
szép és tiszta állapotban
könyv- és papirkereskedésében.
Egyes művek, valamint egész könyvtárak a legmagasabb árban megvételnek.
Deák-tér 22. szám. — SZATMÁR: — a „Fehér házalt.“

Az interpellációra adandó kimerítő választ a szerv. szab. 15. §-a értelmében a jövő közgyűlésen fogja megadni. Kelemen ismét felszólalt a szabályzatból kimutatja, hogy a közgyűlésnek joga van az interpellációra adandó válaszára rendkívüli közgyűlést kitűzni. A többség e mellett foglalt állást a hitelesítéstől számítva 15 napra rendkívüli közgyűlés összehívását határozta el. A névszerinti szavazásban nem vettek részt a tanács tagjai.

A most következő ügyek gyors megoldást nyertek.

A miniszterelnök elnöki leiratát a politikai helyzetről felolvasatlanul irattárba tétetni rendelték.

Héti Lajos telekmegosztási kérelmét teljesítették. A villamtelep ujjaépítésére vonatkozó belügyminiszteri leiratot tudomásul vették.

A lövészegylet kérelme ügyében, mint-hogy ingatlanról van szó, érdemileg egy rendkívüli közgyűlésen fognak határozni. A esendőség részére javaslatba hozott örbódék felállításához a közgyűlés nem járult hozzá. A villamtelep átalakítási munkálataihoz egy műszaki szakembert alkalmaznak.

A közbiztonság telefon állomást rendeznek be. A tüzoltó kongresszus céljaira 5000 K-t, a várm. gazd. egyletnek a baromfi-kiállítás segélyezésére 300, a löversenyegyletnek versenydíjára 800 K-t szavaztak meg.

A hivatalsszolgáknak, rendőröknek egyenkint havi 10 K-t szavaztak meg drágaságpótlék gyanánt. E pótlék állandó jellegű lesz, de a nyugdíjba be nem számítható. A kézbesítők által kért ruh- és szizmapénzt megszavazták. Papp Mihály díjnoknak helyettesítésszámát valamint Szücs Kálmánnak napdíját felemelték.

A körvélyesi vadkörtefák eladásáról, a felső körvélyesi tagbérbeadásáról beterjesztett tanácsi javaslatot elfogadták.

után könyeikkel áztatni és virágokkal díszíteni a sirhantot.

* * *

E szomorú való, megrázó kép, sokáig kínos gyötrellemmel töltötte el a családtagjait és talán borzalmas tragédiává is tette volna a földi életet, ha a ker. hit fénye, amely oly fényesen tündökölt és világitott e családi tűzhelyen, megnyugtató, kibékítő világhosszot nem derített volna, a buskomor, sötét jelenre. A ker. hit szövege mondja: „E földi élettel még nincs vége mindennek, ez csak kezdete egy nagy, soha véget nem érő életnek.“

„E földi élet csak küzdelem, iskola, amelyben az ember előkészül és kiérdemli azt az örökboldogságot, amelyet az Úr Isten az igazak számára készített.“ E ker. hit megtanít arra, hogy a fájdalom nem örökké tartó, előbb vagy utóbb véget kell érnie, mert az emberi szív véges! Ez mondja: „Senki e világon nem terjed a sir, a koporsó mélyén tul.“

Oh halandó szív! Végy ebből tanulságot és nézzed mindig igaz keresztény meggyőződéssel a reád mért csapást és akkor fájdalmaid idővel kegyeletes emlékezetté fog változni!

Te pedig menyei szikra, úlvilági fény, te igaz ker. hit, jöjj el, hatolj az emberek szíveibe és világosodjál azokban mindörökké!!!

Láng Pál.

A debreczeni siketnémák intézetének évi segélyt szavaztak meg.

A magánkérelmek során Matkó Józsefnek egy havi, Gyulay Józsefnek egy havi, Flontás Demeternek 4 heti, Kőrösmezey Antalnak 1 havi Dr. Vajay Károly-nak 6 heti, Papp Zoltán-nak 6 hetiszabadságot engedélyezett a közgyűlés.

Felhívás.

A Budapesten f. é. október hó 8—11-én tartandó Katolikus Nagygyűlés, tekintettel arra, hogy a lelkesítés munkáján túl vagyunk s a gyakorlati működés ideje elérkezett, új munkarendet kíván. Eddigja sulypont a nyilvános díszülésen feküdt, s a szakértekezetek a legkorlátoltabb körben ép ezért elégtelen érdeklődés mellett folytak le. Anélkül, hogy a díszülések fényét és az azokon megnyilatkozó kath. közszellem és érzés erejét gyengítene, a szaküléseknek oly tartalmat kell adnunk, aminővel például a német katolikusok hasonló ülései bírnak, s aminő képesíti a nagygyűlést arra, hogy ne csak közóhajokat fejezzen ki, hanem eleven közakaratot is teremtsen.

Az eddigi megállapodások szerint, melyek lényegében változni alig fognak, a nyilvános díszülések ideje kedden este 5, szerdán délelőtt 10 és este 5 órára esik. A szabadon maradó időt mindeki által legkönnyebben megközelíthető mellékhelyiségekben a szakülések töltik ki. (Ha például a Fővárosi Vigadó lenne nagygyűlésünk helye, úgy osztjuk be a helyiségeket, hogy a hallgatóság egész nap megszakítás nélkül ott tartózkodhassék. Nincs kizárva, hogy még tágasabb helyiségről gondoskodhatunk.)

A szaküléseken hivatalos szakelőadók szerepelni nem fognak. Ezen ülések valóban az érdekeltég ülései lesznek, hol minden fontos kath. kérdés, mely a közérdek mértékét megüti, tárgyalás alá kerülhet.

A Szövetség alapszabályai szerint minden rendes, pártoló és pártfogó tagnak, vagy szabályszerűen megbízott képviselőjének joga van szeptember 15 ig előterjesztést intézni a Szövetséghez, melyben nemcsak a megvitetni kívánt tárgyat, de az előadót is megjelölheti, kivel javaslatát megindokoltatni óhajja.

A beérkező tárgyak sokasága és sokfélesége hozza magával, hogy a Szövetség tanácsa tárgyalásra csak annyit tűz ki, amennyit az idő megenged s azokat, amelyeket sürgősebbeknek ítél; a többit az ülésnek egyszerűen bejelenti és tárgyalását más alkalomra halasztja.

Teljes tisztelettel hívjuk fel tehát az ügy lelkes barátait, hogy indítványaik megtételével ne késsenek.

Egyöntetűség kedvéért megemlítjük az indítványok legrövidebb formáját is. Legegyszerűbb, ha az egyesület vagy testület tanácskozást tart, azon megállapítja ajánlatának tartalmát, azon megállapítja ajánlatának tartalmát, azt nehány sorból álló „határozati javaslat“-ba foglalja, s feljegyzi rá, kit biz meg a javaslat megindoklásával és aláírva a Szövetségnek szeptember 15 ig megküldi. A magánosok beadott határozati javaslatukat maguk indokolhatják meg, vagy kívánságukra a Szövetség kér fel előadót. Aszaktanácskozományok ann ibanzártak amennyiben azon eskis különjeggyel bíró nagygyűlési tagok vehetnek részt s csak azok szólalhatnak fel, kik a gyűlést jegyző-

jénél feliratkozván az elnök által arra felhívottak.

A tárgyalás alá kerülő határozati javaslatok a nagygyűlés előtt nyomtatásban is megjelennek, hogy a hozzászólás lehetővé váljék.

Az Országos Szövetség.

H I R E K.

Hátralékos előfizetőinket tisztelettel felkérjük előfizetési hátralékaik beküldésére és előfizetésük megújítására.

Szent István király. Az a kegyelet, melylyel a magyar nép első szent királyának emléke iránt viseltetik, István király napját nemzeti ünneppé avatta. Az áhitat szent érzelmével fordul e napon minden jó keresztény égi védőjéhez a magyar nemzetnek, kinek bölcsesége, álomalkotó nagy tehetségei biztosították immár egy évezreden át fennmaradását a magyar hazának. Az egész országban ünnepélyes istentiszteletek vannak e napon, az ország fővárosában pedig ünnepélyes körmenetben hordozzák körül a szent férfiú jobbját, melylyel annyi áldást osztott életében, melyet a Gondviselés megőrzött az enyészettől. A székesegyházban reggel 7 órakor a plebánia tart szent misét, 9 órakor pedig a káptalan.

A király születésnapja. Apostoli királyunk e hó 18 án, pénteken ünnepi születésének 75-ik évfordulóját. Ez alkalomból az egész országban ünnepélyes istentiszteletek fognak tartatni. Városunkban a székesegyházban 9 órakor lesz az ünnepélyes szentmise, melyre az összes hatóságok meghívtak.

Személyi hir. Lessenyey Ferencz dr., praelátus-kanonok, egyházmegyei főtanfelügyelő Szliács furdőről hazaérkezett. Szabó István praelátus, püspöki irodaigazgató, a püspöki hevesmegyei uradalomból pénteken este hazaérkezett. Az uradalom átvétele be van fejezve, a minisztérium kiküldöttjei azonban még pár hétig ott maradnak, hogy az irodai munkát végezzék. Ide csak októberben jönnek ismét vissza. —

Távozó alispán. Jobszty Gyula Bereg megye alispánja, ki tisztét csaknem három évtizeden át viselte és működése körében mindenkinek osztatlan tiszteletét érdemelte ki, most nyugalomba vonul. A vármegye közönség ez alkalomból, az összes tisztviselők részvétele mellett, gyönyörű díszalbmot nyújtott át neki. A tisztviselők érzelmeit dr. Fedák István vármegyei tisztii főorvos ecsetelte.

Birói kinevezés. Ófelsége a király Medgyessy Geza nagysomkúti kir. járásbirósági albirót a borsosjenői kir. járásbirósághoz járásbirónak, — Hegedüs Gyula szilágysomlyói járásbirósági albirót a szatmár-németi kir. törvényszékhez birónak nevezte ki.

Áthelyezett szakiskolai tanár. A kereskedelmi miniszter Kertészffy János okleveles mérnököt, a marosvásárhelyi m. kir. állami fa és fémipari szakiskola tanárát, a pozsonyi fémipari iskolához helyezte át.

Hymen. Lámor János rónaszéki kincstári tanító eljegyezte Bodnár Mariska rónaszéki kincstári tanítónőt, Bodnár Alajos szatmári tanító leányát. — Néhma Ferencz óras és ékszerész csütörtökön esküdt örök hűséget városunkban özv. Pásztor Jánosné leányának, Emiliának. — Csizsik János szatmárhelyi hivatalnok jegyet váltott Frits Nándor nagykarolyi polgár leányával, Emával. —

Hármas családi ünnepély. Nyisztor Endre, áll. isk. tanító f. hó 12-én egész csendben szűk családi körben ünnepelte meg a feketeadói szőlőjében 25 éves házassági évfordulóját és 50 ik születésnapját. Ugyanekkor házszentelési ünnepséget is tartott ott.

Áthelyezett telekkönyvvezetők. Az igazságügyminiszter Ambrus József huszti kir. járásbírói és Bányai Pál máramaroszi kir. törvényszéki segédtelekkönyvvezetőket kölcsönösen áthelyezte. —

Követendő példa. Jasztróbszky Kálmán reszegei nagybirtokos 20 ezer koronát ajánlott fel abból a czélből, hogy kártalanítsák azon tisztviselőt, kinek esetleg a kormány felfüggeszt, ha rendeleteit nem fogják teljesíteni. Szép példa a követésre, utánozva, akinek módjában van, mert azt nem kívánhatja senki, hogy a tisztviselők, habár hazafias szándékból is, nyomorba taszítsák magukat és családjukat.

Tanítónőválasztás. A börvelyi ref. hitközség Papp Mariskát, Papp Endre vármegyei tisztviselő leányát, ki a mult iskola évben tanulmányait a helybeli tanítónőképző intézetben jeles eredménnyel végezte, az ottani elemi iskolához tanítónőnek választotta meg.

Gyászhir. Fliesz Adolf nyug. távirat-tisztviselő — IX. Pius pápa volt testőrtisztje. életének 89 ik, boldog házasságának 27-ik évében kinos szenvedés után Rahón elhalt. Az öreg urat márciusban egy veszett kutya marta meg, s dacára, hogy a budapesti Pasteur-intézetben három heti ápolásban részesült, a szerencsétlenség mégis bekövetkezett. Teljes erővel tört ki rajta a veszettség, s három napi kinos szenvedés után megváltotta a halál. — Özv. Valkovszky Lászlóné, szül. bacsinai Bacsinszky Katalin életének 83-ik évében Nagy-Rákócson elhalt. — Longvárszky Gyula a nagybányai bányakincstárnak közszeretében állott építész és kezelőtisztje e hó 9-én, életének 58-ik, boldog házasságának 17-ik évében a nagykallói elmeorvóintézetben hosszas szenvedés után elhalt. — Beck Jenő kereskedő, ki városunkban Szlávik Dezső nagykereskedőnél volt több éven át üzletvezető, most pedig Nagy-bányán Ábrahám J. kereskedőnél volt alkalmazva mint üzletvezető, — e hó 9-én hosszas szenvedés után elhunyt. Temetése e hó 11-én ment végbe. — Özv. Lahocsinszky Antalné 62 éves korában e hó 8-ikán elhunyt Remetevasgyárban. Halálát fia Lahocsinszky Árpád fővárosi tanácsjegyző és Lahocsinszky Adalbert remetevasgyári plebános gyászolja.

Templommegáldás. Az elmúlt vasárnap, aug. 13-án áldotta meg Vanyek Ferenc esperes plébános az ujonnan kifestett fehérgyarmati templomot. Hideg, esős idő volt, mindamellott a helybeli és környékbeli hívek nagyszámban vettek részt a kedves ünnepen. A templom izlésesen kifestett és Istenhez méltó belsejét csak emeli a páratlan szépségű szószék, melyen a négy evangelista domborművü alakja művészi kivitelű. Az ünnepélyes szentmisét Vanyek Ferenc esperes plébános celebrálta Lengyel József csekei, Barna János jánki plébánosok és Molnár Károly gyarmati segédlelkész segédletével. Délben a plébánián diszebed volt. A festés 3500 koronányi összegéhez gróf Károlyi Sándor 1000 koronával járult. A jól végzett munka erkölcsi érdeme különben Vanyek Ferenc esperes-plébánost illeti. —

Tanári kinevezés. A vallás- és közoktatási miniszter Ábrahám Gerő tanárjelöltet a nagyapolcsányi polgári iskolához rendes tanárnak nevezte ki.

Tanítónői kinevezés. A vallás- és közoktatási miniszter Balog Margi, állami polgáriskolai helyettes tanítónőt ugyanoda segéd-tanítónőnek nevezte ki. —

Törvényesen járt el. A vármegyei 60 as bizottság a mult esütörtökön ülést tartott, melyen megválasztotta tisztikarát, elnök gróf Károlyi István, alelnökök Luby Géza és Pap Béla, jegyzők dr. Kovács Dezső és dr. nemestóthi Szabó Albert lettek. Jelen volt az alispán is, aki kijelentette, hogy a törvény korlátai között szívesen megtesz mindent, de olyan utasításokat, melyek a törvénnyel ellenkeznek, végrehajtani nem fog. Erre dr. Schönplug Richárd vm. tiszti főügyész szólt fel, jelezvén, hogy az alispán nincs jogosítva a közgyűlésnek azon határozatait, melyeket hozott, végre nem hajtani. Erre az alispán azt felelte, hogy a közgyűlés határozatát fölülbírálás végett már fel is terjesztette, s ezzel eltávozott az ülésteremből. Erre a bizottság kimondta, hogy a közgyűlésnek javasolni fogja, hogy indítsa meg az alispán ellen a fegyelmi eljárást megelőző vizsgálatot, egyidejűleg állásától függessze fel. Ez a határozat úgy látszik elhamarkodott volt, mert maga a főügyész nyilatkozik a „Szatmármegyei Közlöny“ mult vasárnapi számában, hol azt mondja, hogy a közgyűlésnek ama tiltó rendelete törvénytelen volt, így eo ipso semmis. Így állván a dolog, nem lehet kárhóztatni az alispánt, ha nem hajtott végre olyan intézkedést, amely törvénybe ütközik.

Kisajátítás. A bikszádi vasut ügyében most folyik a kisajátítási eljárás. Hétfőn Sárköz Ujlakon ejtették meg a helyszíni tárgyalásokat, melyeket dr. Fekesházy Gyula kir. törvényszéki bíró vezet. A törvényszék részéről mint szakértő Fogarassy Sándor, a vasutársaság részéről Bakó Ignác vannak kiküldve, az érdekelt felek szintén állítanak a maguk részéről szakértő képviselőt.

Zarándoklat Nagy-Mária-Czellbe. Mint minden évben úgy az idén is — főmagasságu Vaszary Kolos Magyarország Biboros Herceg-Primása 3193 sz. alatti kegyes engedélyével — főtiszt. Szirmák Béla pleb. ur lelki vezetésével f. évi szeptember 2-án az Esztergom-Párkányi plebánia templomból zarándoklat indul sz. Anna és sz. József hegyén át, Lillienfeld, Szt.-Pölten, Bécs, Mária-Lanzendorf, Pozsony és Mária-Völgy érintésével Nagy-Mária-Czellbe Kisasszony napjára, mely zarándoklatra magyar-hazánk buzgó katolikusai az Urban szeretettel meghívatnak. Czellben 2 napi, Bécsben és Pozsonyban egy-egy napi időzés a város nevezetességei és a remek templomok megtekintése végett. A menet díj oly csekély, hogy a legszegényebb is részt vehessen. Budapestről I. oszt. 1280 frt. II. oszt. 1080. III. oszt. 670. A Budapestre érkező n. é. résztvevők szept. 2 án. d. u. 4 órákor gyülekeznek a dunaparti (eskütéri) plebánia templomba litániára, és áldás vétele után körmenetben a (Petőfi-tér) hajó állomáshoz vezetnek hol, 6 órákor a bécsi hajóval elindulnak. Jelentkezni kéretik főtiszt. Szirmák Béla pleb. urnál Törtel (Pest m.) a hova a menetdíj aug. 30-ig postautalványon beküldendő, program és bővebb értesítés is kapható.

Tűzoltó kongresszus. Vasárnap volt Szegeden az országos tűzoltó kongresszus, melyen városunk tűzoltóegyesületének küldöttsége is részt vett. Tankóczy Gyula főparancsnok vezetése alatt. A küldöttséghez csatlakoztak Hubán Gyula, Nyáry József,

Nagy József és Vajnay Lajos. A városi tanács felhatalmazta a főparancsnokot, hogy a kongresszust az 1907-ben tartandó összejövetelre városunba hívja meg.

Szerencsés örökösök. Hallatlan szerencse érte Löwy Albert halmi segédtelekkönyvvezetőnek első nejétől származott gyermekeit. Weiszberger még 12 éves korában kiment Amerikába, ott rengeteg vagyont tett szert. Többszörös milliomos lett. Most halt el gyermektelenül. Tizenötmillió dollár örökséget hagyott maga után. Ezt a borzasztó összeget testvérei, illetve minthogy azok már életben nincsenek, gyermekeik és unokáik öröklik. Löwy Albert első nejének az atyja testvére volt a milliomosnak. Őt illeti az örökségnek tizenötöd része, vagyis egy millió dollár, ami a magyar pénzértékben ötmillió koronának felel meg. Minthogy ő már nem él, sőt a leánya sem, az örökség a leánya két gyermekére száll. Ez bizony szép kis örökség.

Intő példa a szülőknél. A mult héten Páncél Lénárd Kamil, ki az elmúlt tanévben az elemi isk. első osztályát végezte, szülei engedély nélkül a Szamosba fürödni ment. Alighogy belevetette magát a habokba, egy tátongó örvény elnyelte, a bajtársainak szeme láttára halálát is lelta. — Ebből az elrettenő példából világosan kitetszik, mennyire szükséges már a házi nevelésben is az engedelmességre a fősulyt fektetni.

Nagy tűz volt Nagybányán e hó 10-én este, úgy $\frac{3}{4}$ 10 óra táján állítólag a Göbel Imre Kossuth utcai házában kamarája, mások szerint a Svaiczer féle főtéri ház istállója gyuladt ki, s mivel a segítség úgy a közönség, mint a városi tűzoltók részéről meglehetősen későn a gyulás után egy felőrra mulva érkezett, leégett a Göbel ház s nagy területen kigyuladt a Svaiczer-ház is. A piacészaki oldalát sikerült megmenteni, a Farkas-féle házban, amelyben van Nánásv István nyomdája. A déli oldal felé a városi nagyszálloda szintén tüzet fogott, majd a nyugati városháza, a muzeummal, a regale épület s a Timárközön levő áruló helyiségek, — mind a város tulajdonai — szintén leégték. A késő éjjeli órákig csapkodtak az ég felé a hatalmas lángnyelvek, maga a tűz még harmadnap is senyvedt, pusztított, a stukatorok egymásután omolnak be, a kisterem, színház, karzat, több szálló-szoba, a Svaiczerháznál két szoba, a régi városházán a főkapitányi, alkaptányi stb. helyiségek, a regale épületen az emeleti szobák beégték tetemes kárt okozva, a nagyterem mennyezete, össze-vissza repedezett. Fridmann Antal tanítónak összes ingóságai benn égtek a regalé épületben. A városházán a hivatalos iratokat és a Svaiczerháznál a butorokat mind megmentették. Viz alig volt, a kutakban mélyen feküdt annak felszine, ahonnan szivni nem is lehet, a piaci kut többször kifogyott; a vizipuska, a tűzoltó kevés volt, a bámészködő közönség annál nagyobb. A kárt egyelőre bajos megbecsülni, annyival inkább, mert a városi épülettömb körülbelül nem építhető fel eddigi alakjában s akkor több százezer koronájába fog a városnak kerülni. A város épületek 44700 koronára voltak biztosítva az első magyarnál (60%) és a Fonciere-né, (40%) A Svaiczer ház 3000 koronára. A Svaiczer-ház szinten meg bővítve épül föl. A füstölő romok, nyurga, kisértetiesen meredő kémények, lecsüngő ládoglemezek szomorú képet adnak a piacznak. Szerencse a szerencsétlenségben, hogy a Farkas féle háza

mentették, mert akkor a Lakatos-utca, a piac, Hid-utca felé óriási tüztenger támadhatott volna. Legszomorubb a városi szálloda, egy teljesen ruinált, kétségbeeső halom, melyet újjáépíteni nagy feladat lesz. Szombaton délután 1 órakor mikor még erősen égett a nagyszálló, ismét tüzet jeleztek a kereszt-hegyi karám gyult ki és égett le annak tetőzete. Hogy a karám mitől gyult ki, annak oka, szintén ismeretlen. Itt a tetőkár mintegy 1500 forint, azonban nagyobb a kár a gépműhelyben lévő gépekben, melyek többé-kevésbé megrongálódtak.

Birtokvétel. Szentgyörgyi Géza szabóránci ügyvéd megvette Szuhányi Ödön iváskői birtokát 270000 koronáért.

Angolok Máramarosban London előkelő polgáraiból álló társaság jön Máramarosba Mr. Srapso londoni kiváló újságíró vezetésével. A vendégek fogadtatására bizottság alakul a közeli napokban. A program következőképpen állítottat egybe: 28-án megérkezés, elszállásolás, este 8 órakor a Vigadó nagytermében társas vacsora, utána tánc. 29-én reggel a szigeti szövődiskola megtekintése s azután kocsi Szigatkamarára a söőrő malom megtekintése. Fél 10 órakor villás reggeli. 11 órakor utazás vonaton Visó-völgyre, onnan továbbon a Nagybocskóra. Nagybocskón 2 órakor ebéd. 4 órakor a Clotild gyár megtekintése és a fél 6 órai vonattal, visszautazás Szigetre. Este diszeldés a színházban és társas vacsora a Koronában. 30. reggel Rónaszékre utazás külön vonattal, ott a sóbányák megtekintése után villásreggeli. 12 órakor visszajövetel Szigetre. A vendégek 30-án a délután 4 órai vonattal utaznak el Budapestre.

Tüztőlünk nagy népnünpélye. A szatmárnémeti önkéntes tüztől egyesület f. hó 20-án, István király napján, az 1907. évben városunkban megtartandó országos tüztől kongresszus költségének fedezésére, a Homoród esárda melletti ugynevezett Körtvélyesen, az árnyas fak alatt nagy batus népnünpélyt rendez. A mulatság színhelyére a helyi érdekű vasut külön vonatai fogják a forgalmat lebonyolítani. A vasuti egyszerűs mind a belépő jegyek árai a következők: 1. Vasuti menetjegy oda-vissza és belépő jegy a városban való fel és leszállással 1 korona. 2. Hidfőnél való fel és leszállással 90 fillér. 3. Gyermekek számára a városban le és leszállással 70 fillér. A vonatok d. e. 11 óra 45 perctől minden félórán indulnak. Az ünnepély kezdetét veszi délután 4 órakor, a játszótéren tartandó tréfás versenyek különböző sorozataival. Látványosságokban is nagy része lesz a közönségnek, melyből különösen kiemelendők, Por'h Arihur ostroma, confetti granátok, papirrakéták ágyuk és mindenféle lövő szerszámok felhasználása. Jambó cickisek, női zenekar, hajóhinta, varieté színház. Lesz ökürsütés, Lacikonyha, bográcsban főtt paprikás, azonkívül jégbe-hűtött különféle italok. Ez este gyönyörű tüzijáték és tréfás felvonulások. Szóval a népnünpély a maga egészében oly nagy szabásúnak ígérkezik, aminő még nem volt városunkban idáig. A népnünpély mindenestre óriási közönséget fog vonzani.

Pázmány Képes Naptára. E cím alatt kiadóhivatalunkban október elején egy naptár fog megjelenni a legérdekesebb tartalommal, úgy hogy minden családban kellemes olvasmányul szolgálhat. Erkölcsi vonatkozásai miatt igen alkalmas, hogy szétosztassák a nép között, ezért lelkészek és

hitoktatók használhatják karácsonyi és újévi ajándéknak. Terjedelemre 128—140 oldal, mintegy 20—35 drb. aczél metszetű képpel. Egy darab ára 60 fillér, tömeges megrendelésnél árengedmény és pedig 20 darab után 30, 40 darab után 35, 60-100 darab után 40, százalék. Kérjük a megrendeléseket minél hamarabb megadni, ne hogy a nyomandó példányok elfogyjanak és a később érkező megrendeléseknek eleget ne tethessünk.

Esküvő. Csánalosi Endre alsóschönborni tanító múlt héten vezette oltárhoz oráját Halmos Mariskát. Az új yárt Kertész Pál felsőbányai s. lelkész adta, össze mint a vőlegénynek barátja, iskola és kortársa. Esküvő után az új pár Máramarosba utazott. Áldást kívánk a boldog párnak.

Házvétel. Barta Károly kölcsei körjegyző megvette Sarköz-Ujlakon özv. Parajdy Bálintné uruló házastelkét hétézer (7000) koronáért.

A szatmár-németi énekkar vasártarta meg nyári mulatságát a Kossuth-kerti kioszkban.

Tüz Fehér-Gyarmaton. Eolyó hó 10-én esütörtökön este 10 órakor éktelen riadalom verte fel Fehérgyarmat kisvárosi csendjét. A Nábrád felőli részén a városnak két ház gyáladt ki, amelyeknek száraz nádfedele pár perc alatt hamuvá égett. A teljes széles és a lakosok buzgósága azonban megakadályozta a tűz tovaterjedését mely a vízhiány miatt végzetessé válhatott volna a városra. A szegények kára biztosításból megtérül.

Vérengző földbirtokos. Múlt pénteken a máramarosvármegyei Talabor községben borszasztó vérengzést követett el Fülöp László földbirtokos. Reggel megjelent ifj. Csopik Miklós lakásán és rövid szóváltás után agyonütötte. Aztán a tizenhétesztendő Csopikné szemét lötte ki s lelötte Csopikné anyját. A gyilkos a esendöröknek azt vallotta, hogy azért követte el a vérengzést, mert a huga több hozományt kapott, mint amennyi járt volna neki. Elfogatásakor a gyilkos semmi megbánást sem mutatott.

Megérdemelt büntetés. E cím alatt lapunk múlt számában megjelent közleménybe bele volt szöve a kérdés: „Mit szól ehhez Havas ur?” Havas Aladár halmi közjegyzőségi irnok magára értette, de sehogy sem tudta elképzelni, mi összefüggés van közte és a veszett bikát áruló mészárosok közt. Hát az a kérdés nem is neki szólt hanem miként lapunk minden olvasója bizonyára tudni fogja, dr. Havas Miklós szatmári ügyvédhez volt intézve. Itt említjük meg, hogy a főszolgabíró nemcsak a mészárosokat büntette meg, hanem a veszett állat eladóját, Keller bérlőt is 200 korona pénzbírsággal sújtotta.

Meghívó. A Magyarországi Kath. Tanítók Országos Bizottsága f. évi augusztus hó 26-án Budapesten a Szent-István-Társulat termében, d. e. 10 órakor gyűlést tart. A gyűlés tárgysorozata: 1. Ünnepélyes szentmise, Jézus szent Szive templomában d. e. 9 órakor. 2. Elnöki megnyitó. Tartja: dr. Szentgyörgyi Jordán Károly apát, egyházi elnök. 3. Emlékbeszéd dr. Steinberger Ferencz apátkanonok, elhunyt egyházi elnök fölött. Mondja: Bodnár Gáspár képzőtanár. 4. Titkári jelentés az Országos Bizottság és a Kath. tanügyi Tanács lefolyt évi működéséről. Előadja Dreisziger Ferencz titkár. 5. A

magyar Kath. tanító a keresztény szocializmus szolgálatában. Tartja: Dr. Prohászka Ottokár egyetemi tanár. 6. A hitvallásos tanítók anyagi helyzete az állami tanítókéval egyenlősítették. Előadó: Barabás György sárvar igazgató. 7. A tanítói nyugdíjtörvény revíziójának szorgalmazása és a kántortanítók nyugdíjsérelmének orvoslása. Előadó: Számborowszky Rzsó tanító. 8. A magyarországi kath. tanítók orsz. szervezése. Előadó: Dreisziger Ferencz. 9. A latin és görög szertartású népoktatási intézetek rendtartási szabályzata. Előadók: Báró Jeszenák Gábor párkányi plébános és Bertalan Vince esztergomi képzőtanár. 10. A kath. polg. iskolák és tanítóképzők állami szakfelügyelete. Előadó: Guzsvenitz Vilmos esztergomi tanítóképzőint. igazgató. 11. A kath. polg. és felsőbb leányiskolák tanterv-javaslat. Előterjeszti: Ember Károly lovag, v. elnök. 12. Újabb törekvések és vívmányok a nevelés és oktatás módszerét illetőleg. Előadó: Ember Károly I., v. elnök. 13. Indítványok. Budapest, 1905. augusztus 4. Dr. Szentgyörgyi Jordán Károly, e. elnök, Ember Károlylovag, v. elnök. Dreisziger Ferencz, titkár.

Beiratások az áll. iskolákba. A következő 1905—906. tanévre helyben ugy az elemi, mint az ismétlő-iskolában a beiratások szeptember 1., 2., 3., és 4. napjain történnek délelőtt 8—11 óráig, d. u. 2—5-ig. A népoktatási törvény értelmében elemi iskolákba azok, a kik f. évi augusztus 31-ig 6 évesek elmúltak, de 12-ik életévüket még nem töltötték be; a kik pedig augusztus 31-ig 12 évet beöltöttek, de a 16-ikba még nem léptek át, azonban nem közép-, kereskedelmi, ipariskolai tanulók, kötelesek ismétlő iskolába járni. Szeptember 5-ik napján az elemi iskolai tanulók isteni tiszteleten vesznek részt, ennek végeztével lesz a tanév megnyitása és a tanítás kezdete; az ismétlőiskolában pedig 10-ikén. A beiratásnál tartoznak felmutatni: 1. Azok, kik az isteni iskolába jártak, az elmúlt tanévről iskolai „Értesítő könyvüket”. 2. A más intézetből jövők „Értesítő könyvet” vagy iskolai bizonyítványt, továbbá születési- és újraoltási bizonyítványt. 3. Az új tankötelesek életkorukat igazoló születési bizonyítványt, a mit az anyakönyvvezető hivatalnál előre szerezenek be. Igazgatóság a szülők és gyámok figyelmébe ajánlja a következőket: Gondnokság a város területét a beiskolázás szempontjától hat körzetre osztatta fel; a vallás- és közoktatásügyi miniszter urnak 1901. évben kelt rendeletével kiadott „Gondnoksági. Utasítás 29. §-a 9-ik pontja értelmében tudomására hozza, hogy tanköteles gyermekeit minden szülő vagy gyám a lakóhelynek megfelelő körzet iskolájába köteles beírni és a tanulók tanévközben csak a lakóhely változtatása esetén léphet át a megfelelő körzet iskolájába. Tudomására hozza továbbá azt is, hogy V., VI-ik fu- és leányosztály az I-ső körzeten, vagyis a Rákóczi-utcai iskolánál lesz; éppen ezért ezen osztályok növendékei az egész város területéről — a Szatmárhegy kivételével — ezen körzet iskolájába járnak és ugyanott tartoznak magukat beírni. Az ismétlő iskolai tanulók a Wesselényi-utcai iskolánál iratkoznak be. Igazgatóság.

Hasba szurta magát. Probovszky György munkás ember szombaton este később tört haza mint rendesen a munkából. Feléssége ezért egy kissé megpirongata, mire Probovszky hevesen kikelt. Feléssége a nem várt fordulatra a nála levő kést saját hasába szurta. A súlyosan sérült asszonyt a

mentők vitték be a helybeli kórházba ápolás végett. A megszuirt asszony családi öröm előt állott.

Rendkívüli érdekes kiállítás nyílik meg aug. hó 18-án a főváros egyik előkelő klubjában, a gróf Batthyány Tivadar előnkénti sége alatt működő Józsefvárosi Függetlenségi Kör (VIII. ker. József-körut 8. szám) termében. Gróf Kreith Béla, a kör tagja átengedte kiállításra immáron világhírűvé vált Szabad ságharcz és Kossuth erekje muzeumának legszebb és legérdekesebb darabjait, melyek a kör összes termében jutnak kiállításra. A nagyon diszes kiállítás rendezése már befejeztetett gróf Kreith személyes vezetés alatt s most a tárgysorozat van sajtó alatt. Kiválóan érdekes a kiállítás vértanuszobája, mely nemzetiünk Dicsőinek van szentelve, a kivégzések képeivel, az összes vértanúk arcképeivel Damjanicsné sajátkezűleg himzett, 13 koponyás zászlajával, stb. A Szent István napra főlrándulók ne mulasszák el megnézni e kiválóan becses kiállítást, melynek ünnepélyes megnyitására több kiváló politikus ígérkezett el.

Gyilkos villám. A múlt héten viharfelhő vonult keresztül Nagykárolyon. Sok esőt nem hozott, de szerencsétlenséget igen, Fátyol Péterné, Báni Erzsébet, Veron és Fátyol Lénit a jelzett napon a csanadosi út mellett fekvő mezőn tallóztak, mikor az a hirtelen vihar keletkezett. Az eső elől egy széna kazalba tujtak. De ez vesztüket okozta. Mert a széna kazalba villám ütött bele és Fátyol Péternét, és Bóni Erzsébetet és Veront nyomban megölte, míg Fátyol Lénit csak a szele érte, ki az erős légnomás következtében elveszítte eszméletét. Beszállították a szerencsétleneket a kórházba, a honnan családtagjaik kikérték és szerdán a rokonok és ismerősök nagy részvéte mellett helyezték örök nyugalomra. Az egyesített cigány zenekarok Krizsán Gyurival az élükön kivonultak, hogy karszük elhunyt hozzátartozóinak megadják a végső tisztességet. Valamennyi nagykárolyi cigányzenekar egyesült, hogy a természetükben rejülő érzékeny fajszerzetüknek fogva minél szebb temetést rendezzenek az elhunytaknak. Hegedűjékel vonultak ki, hogy a temetés élén haladva, megható siralmakkal fejezzék ki rokonszenvéket az elhunytak irányában, a kiknek végzetes sorsa városszerte részvétet keltet.

Beiratások. Az országos m. kir. színművészeti akadémián a beiratások az előkészítő osztályba szeptember 10., 11., 12-ikén az akadémia I. II. osztályába pedig szeptember hó 13-án tartatnak meg, d. u. 3 óráig kezdve. Az országos m. kir. színművészeti akadémiába való felvételhez megkívántatnak a) Színpadias csinos alak. b) Tiszta kiejtésű csengő hang. c) Kitejlett testi alkotás mellett (melyről az intézeti orvos ad véleményét) legalább 18 éves kor a férfiaknál, legalább 16 éves kor a leányoknál, mi hiteles okirattal bizonyítandó. d) Anyai műveltség és iskolai képzettségről való bizonyítvány, a melynyit e korban minden művelt ifjútól megvárhatni, különösen a magyar nyelvtan alapos ismerete. e) Szülői vagy gyámi megegyezés. A mely jelentkezéssel ezek nem személyesen jelennek meg, megegyezésüket hiteles iratban tartozik az illető felmutatni. f) A jelentkező növendék csupán a törvényes családi nevével irathatja be magát. g) Jó magaviseletről szóló erkölcsi bizonyítvány, mely vagy iskolai bizonyítvánnyal vagy hatóságilag, vagy ismert egyének aláírásával mulhatlanul igazolandó. h) Minden újonnan jelentkező az előkészítő osztályba csak próba időre vétetik fel; ennek leteltével újabb vizsgálatnak vettetik alá. A fölvetel tehát nem végleges, a letelt próbaidő után a tehetségtelen vagy hanyag növendék elbocsátatik. i) A belépő új növendék 2 korona beiratási díjat, azonkívül 60 korona tandíjat tartozik 2 részletben u. m. 30 koronát a felvételnél és 30 koronát február 1-én előre fizetni. j) Minden fölvetett növendék tartozik szülőivel, vagy gyámjával együtt az eléjük terjesztendő kötelezvényt aláírni. Bővebb értesítést az intézet igazgatósága (Kerepesi út 21 sz. II. em.) készséggel ad.

A honvédelmi miniszter legújabb rendelete így szól: Az önkéntes belépéshez szükséges igazolások tekintetében a véderőről szóló 1889. évi VI. törvények végrehajtása tárgyában kiadott utasítás I. Rész. 146. §. intézkedik. Az ebben foglaltak fenntartása mellett további rendelkezésig megengedem, hogy a honvédséghez való önkéntes belépés esetében az említett szakasz 1. a) pontja alatt előírt „belépti bizonyítvány”, esetleg a születési és az illetőségi bizonyítvánnyal, valamint egy a belépni óhajtóval felavatása előtt a csatolt minta szerint felveendő jegyzőkönyvvel póolható és hogy az apai (gyámi) beleegyezés nyilatkozat két tanu aláírásával igazolható legyen. Ha a belépni óhajtó valamely bevallott bűncselekménye kétséssé teszi azt, vajjon az önkéntes belépésre van-e igénye, ez esetben a felvett jegyzőkönyv az előjáró kerületi parancsnoksághoz terjesztendő be, mely az ítélet beszerzése után határozatot tartozik kikérni. Az illetőségi bizonyítvány be nem szerethetősége a felvételre akadályul nem szolgálhat. Azon körülmény, hogy a felvételnél óhajtó állítási kötelezettségének megfelelt e, az állítási lajtsromokból és a távollevők jegyzékéből (21-ik minta a 109-ik §-ához állapító meg és az esetben a honvédkiegészítő parancsnokságok által a kérvényen igazolandó. Jelen rendeletem, mely a VII. honvéd kerületi parancsnokságnál fordítandó le horvát nyelvre s ez által adandó ki az alárendelt honvédkiegészítő parancsnokságoknak, valamennyi honvéd kerületi és 1-24 honvédkiegészítő parancsnokságnak közvetlenül adatik s a fölöttes parancsnokságokhoz nem terjesztendő fel utólagos láttamozás végett. Budapest, 1905. évi július hó 21-én. Bihar Ferenc s. k., m. kir. honvédelmi miniszter.

Nyilttér.*)

MATTONI FÉLE
BUDAI
KESERŰVIZ

legjobb hajtoszer.

Kapható minden gyógyszerárban és fűszerkereskedésben.

„Pázmány-sajtó“ (Püspöki nyomda) Szatmár.

HIRDETÉSEK.

OLCSÓ KÖLCSÖN.

Van szerencsém a pénz kölcsönt kereső t. feleket tisztelettel értesíteni, hogy Szatmáron Árpád-utca 40 számú házban

bankbizományi és hitelforgalmi irodát

nyitottam.

1.) Leszámitoltatok váltókát;
2.) Jelzálogkölcsönt folyósítottok földbirtokra és bérházakra az ingatlan $\frac{1}{2}$ — $\frac{3}{4}$ (egy fél és háromnegyed) értékéig, I. II. és III. helyre, 10—70 évig törleszthető $3\frac{1}{2}$ — 4% , 4 — $4\frac{7}{10}\%$, $4\frac{1}{2}$ — 5% -os alapon (melyekben a tőke és kamat is befoglaltatik) a lehető legrövidebb idő alatt, minden előzetes díj és költség nélkül, Szükség esetén előlegezek a feleknek pénzt is.

3.) Régi drágább kölcsönöket olcsó kölcsönrel convertáltatok.

Mindenféle kölcsön ügyletben szívesen állok rendelkezésére és minden díjazás nélkül szolgálak felvilágosítással és utbaigazítással délelőtt 8—12-ig, délután 2—6-ig.

Közvetitek továbbá birtok és házak adásvételét is.

Ügynökök kerestetnek.

Tisztelettel:

Rubin David
bankbizományos.

IRODA: Árpád-utca 40 szám.

140—14—7.

Dr. Málnai Mihályné

felsőbb leány tan- és nevelőintézete

BUDAPEST, VI. Teréz-körut 39. sz. I.

Bejáró és bennlakó növendékek. Elemi, polgári és továbbképző osztályok. Államérvényes bizonyítványok. Korlátolt számú növendékek. Kiváló tanerők.

Bennlakó külföldi nevelőnők Kivánatra bővebb felvilágosítást az igazgatóság. 135—10—6

Czement lapok

Beer Samuel

Szatmár. központ
Bercsényi-u. 40.

Alap. 1890.

Raktárak: Kisfaludi-utca és Atilla-utca.

Számtalan elismerő levél egyházak és hatóságoktól.

Terv és költségvetés díjtalan

Munkáimért teljes felelősséget vállalok.

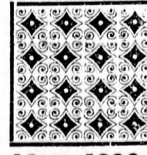
Aszfalt, cement-árugyáros, mozaik, terrassó és cementlap burkolatok; csömöszölt beton munkák, hidak, csatornázások és nedves falak aszfalttal szárazzá tétele.

Ajánlok:

I. r. Beocsinyi portland czement 100 kgr. **4 K 90** fil
I. r. Beocsinyi román-czement 100 kgr. **3 K 10** fil.
Lédetzi portland-czement 100 kgr. **4 K 80** fil.

Czemen-lapok.

Alap. 1890.

142—20—7.

Kerestetik megvételre
Gazdasági és Iparbank részvények
Cím a kiadóhivatalban.

Gazdák figyelmébe!

Manhatan nélkül

Manhatan porral

A ki sertéseit gyorsabban akarja felhizlaltani, aki teheneitől és kecskéitől több és jobb minőségű tejet akar, aki erős igavonó barmokat és tüzes lovakat akar, egyszóval ki jövedelmezőbb állattenyésztést akar, az használjon

MANHATTAN

táport. Használatának költsége igen csekély és dusan megtérül. 100 kg. 50 kor. 50 kg. 26 kor. Egy 5 kilós próbaküldeményt 5 kor-ért küldünk postán és bérmentve u. ányvétel, hogy a legkisebb gazda is meggyőződhessen a Manhatan por bámulatos hatásáról központi főraktár:

„Manhattan Electrophor Vállalat“
Budapest, VIII. Aggteleki-utca 15.

Birtok bérlet!

1000—1500 holdas birtokot óhajtunk több évre haszonbérbe venni. 20,000 (huszezer) korona készpénz óvadékot tulajdonosnak lefizetünk. Az átvételt bármikor eszközöljük, tehát közvetlenül aratás után is, miután nagyari 1300 holdas bérletünk, a birtok eladása folytán 1906. január 1-én megszűnik.

Telefon:
Raktár 24. — Iroda 14.

Neuschlosz Testvérek.

Deák-tér 7. sz., Szatmár, Deák-tér 7. sz.

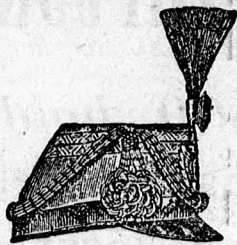
91-2-33

Czímkarták	Ügyvédi nyomtatványok	Névjegyek
Gyászlapok	Árjegyzékek	Levelező-Lapok
Szállítási bárczák		ÉTLAPOK
Feltűnő falragaszok		Eljegyzési és esketési meghívók
Báli meghívók		SZÁMLÁK
Borítékok czimnyomással		Levélpapírok művészi kivitelben
==== Könyvkötészeti munkák készítettése! ====		
„Pázmány-sajtó“ Szatmár, Iskola-köz 3. szám. KÖNYVNYOMDA, papir- és nyomtatványraktár.		
==== Könyomdai munkák felvétele. ====		
Művek kinyomtatása		Havi- és folyóiratok
TÁNCZRENDEK		Csomagoló papírok czégnomással
Üzleti körlevelek		Táblázatok
Kisérő levelek	Pontos kiszolgálás! Szolid árak!	Belépti-jegyek
Reclam-kártyák		Szalag-aranyozások
Rovatozott iven készítése		Felszólító levelek.

Az alábbi **elsőrangú** czégeket
a bevásárlásoknál és megrendeléseknél mélyen tisztelt olvasóinknak
különös figyelmébe ajánljuk.

Tisztelettel felhiv-
juk a n. é. közön-
ség figyelmét az
ujjonnan érkezett
angol divat szöve-
teinkre.

KLEIN ÉS TÁRSA
polgári és egyenruha szabók.

Alapított 1890-ben.

Néhma Ferencz

órás- ékszerész és látszerész üzlete

Szatmár,

Deák-tér, Br. Vécsey-ház.

Arany-, ezüst-, ék-
szerek és lánczok a
legjutányosabban.

Fali-, zseb és inga.
órák 5 évi jótállással-
Szemüvegek-, orcsipte-
tők-, hő-, tej- és légszű-
nyítők.

mérők nagy választékban. Minden javítás szakértelemmel végeztetik

Vidéki megrendelések pontosan teljesítenek, bármely bel- és
külföldi árjegyzék szerint is.

Óra javításokért **2 évi jótállás.** Kötételek, fonográfok, ékszerek
javítása. — Tört aranyat és ezüstöt napi árban veszek vagy cserélek.

Kolb Mór

hatóságilag engedélyezett
ügynökségi irodája

Szatmáron, Csokonay-utca.

Aki házat, birtokot eladni
vagy venni akar, az forduljon
hosszám saját érdekében tel-
jes bizalommal.

Értékpapírok vétele és eladása!

Magas fokú denaturált szesz 1 l. 56 fl. Pormentesítő olaj 1 l. 80 fl.

OLCSÓBB MINT BÁRHOL!

Győry Károly üveg porcellán
kereskedése = **Szatmár, Deák-tér.**

Üveg, tükör, porcellán lámpa, evőeszközök, patent
befőttes üvegek fémmzárral. Képeretek (secesios, antik,
és barokk rájá) a legtartósab mosható aranyo-
zással. Épület üvegezéseket vidéken is elvállalok.
Nagyobb bevásárlásoknál tetemes engedményt adok.

Tisztelettel

Győry Károly.

Csillár petroleum 1 l. 44 fillér. — — — — — Petroleum 1 l. 48 fillér.

Mazurek Pál

könyvkötő és díszmű-készítő SZATMÁRON
Templom-köz.

Elvállal mindennemű könyv-
kötészeti munkák és díszmű
cikkek gyors és pontos el-
készítését, a legjutányosabb
árak mellett.

Babák és gyermek-kocsik.

Szatmári bazár.

Blatniczky István, Kazinczy-utca 10., a
k. kath. gimn. mellett.

Cserépkályhák, tüzhelyek, fürdőkádák és kandalók.

UJ! — John-féle **mosógép,** telítettgőzzel. — **UJ!**
Szabadalmazva Ausztria és Magyarországon.

Ezen mosógép, valamint a légelősegítő kémény toldók nálam kap-
hatók, utasítási nyomtatvánnyal együtt.

Viszontelárusítók nagyban vételnél kedvezményt kapnak

Teljes konyha felszerelések, főző edények, mecczet és vésett
üveg készletek, porcellán áruk. Tea, kávé és evő készletek.
Mindenféle aczél, díszmű, rövid és Nürinbergi áruk nagy
raktára.

További szíves pártfogást kér **Blatniczky István.**

Szabadalmazott mosógép és kémény-toldó.

Mindenféle játékok óriási raktára.

3 kerékű triciklik, autómobilok, hintalozók.

és szájviz.

Fogorvosi műtermemet

(Hám-János-utca 1. sz. a színház mellett) újra rendezve,
készíték egyes fogakat, teljes fogsorokat kaucsuk és arany
foglaltványon.

!!! Kivánatra szájpad nélkül !!!

Porcellán, arany, platin és cement tömést,

arany fogkoronákat.

Foghuzás a legujabban feltalált szerekkel teljesen
fájdalom nélkül.

Rendelek d. e. 8 órától d. u. 5-ig.

Albisi Bakcsy Domokos,
orvos-fogorvos.

3-53-28

és szájviz.

Figyelem!

LÖVY LAJOS

NŐI- ÉS URI DIVAT ÁRUHÁZA

Deák-tér 9. SZATMÁR. Deák-tér 9.

Kizárólagos nagy vászon raktár!

Figyelem!

Magyar Nemzeti Mosó-, Tisztító-, Fény-vasaló Intézet

Petőfi-utca 16. SZATMÁR. Petőfi-utca 16.

Tudatjuk a m. t. közönséggel, hogy mosó-, tisztító- és fényvasaló intézetünket, hol kizárólag csakis kézimó-
sással lesz minden ruha clormentesen mosva, egy

amerikai fényvasaló géppel szereltük föl,

melynek használata után minden drb ing, gallér és kézellő teljesen ujja lesz. Elvállalunk továbbá mindennemű uri és női
felsőruhák, függönyök és csipkék tisztítását szavatolás mellett.

A n. é. közönség pártfogását kéri alázatos tisztelettel: **WEISZ és SILLBERER.**

A ki igazán finom, kényel-
mes, elegáns és tartós
honi gyártmányu lábbelit akar vá-
sárolni, az bizalommal fordulhat

VUJA JÁNOS

Kivánatra bármilyen kivitelűcipők és csizmák mérték után is készülnek.

-hoz, SZATMÁR, Deák-tér, (Keresztes András-féle ház
aki dusan felszerelt **cipő-rak'**ában csakis valódi
finom bőrből, a már is világhírű hazai gyárakban cipőket és
csizmákat nagyon is versenyképes áruk mellett hozza
forgalomba és üzletéből minden olcsóbb rendű készítményt,
a szokásos bőr és talp utánzatokat teljesen kiküszö-
bölte, és akinek áruinak csinoság dolgában is párját ritkítják